

editörün kaleminden

Değerli okurlarımız ve çok değerli meslektaşlarımız; öncelikle hepimizin Hemşireler Günü'nü kutlar, ülkemizde ve dünyada hemşireliğin hakettiği yere geleceği daha nice 12 Mayıslar dilerim.

Bu sayımızdaki özgün yazı; Sayın Şahin tarafından kaleme alınan **"Huzurevinde Yaşayan Yaşlılar İçin Bir Hemşirelik Girişimi: Anımsama Terapisi"**dir. Bu özgün yazı, anımsama terapisinin kuramsal boyutu, uygulaması, yaşlılar üzerine etkisi ve hemşirelik girişimlerinin ele alınması nedeniyle geriatri konusunda hemşirelere ve öğrencilere rehber olacak niteliktedir.

Klinik yazılarımızın ilki Sayın Doğu'ya ait olup **"Buzdağının Görünmeyen Yönü: Ventrogluteal Bölge Ne Kadar Kullanılıyor?"**dur. Bu makale ventrogluteal (vg) enjeksiyon bölgesi, kullanım amaçları, eğitim, araştırma ve uygulamada kullanımını gösteren çalışmalar sunması ve yaygınlaştırmasını sağlamak açısından yenilik getiren bir derlemedir.

İkinci klinik yazı Sayın Sarıkoç'un yazdığı **"Sağlık Çalışanlarının Eğitiminde Sanal Gerçekliğin Kullanımı"**dir. Sanal gerçeklik uygulamalarının kullanımının geniş çerçevede ele alınması, Tıp ve Hemşirelik eğitiminde müfredatlarda yer almasına ışık tutacaktır.

Araştırma makalelerinin ilki Sayın Sözeri, Uysal ve Kutlutürkan tarafından yapılmış olan **"Hemşirelik 2. Sınıf Öğrencilerinin Gözüyle Onkoloji Hemşiresi Olmak"** adlı çalışmadır. Öğrencilerin %96.6'sı ilk kez onkoloji kliniğinde uygulama yapmakta olup, %26.6'sı onkoloji hastasını "fiziksel ve psikososyal sorunlarının fazla olduğu bir hasta grubu" olarak tanımladığı belirtmiştir. Bu araştırma öğrencilerin onkoloji hemşireliğinin önemini farkına varmalarını sağlaması açısından değerli bir çalışmadır.

İkinci araştırma makalemiz Sayın Arpa ve Cengiz tarafından yönetilen **"İntravenöz İnfüzyon Tedavisine Bağlı Flebit ve Tromboflebit Gelişimini Önleme ve Tanılamada Sağlık Çalışanlarının Bilgi Düzeylerinin Belirlenmesi"**dir. Bu çalışma İstanbul'da özel bir hastane ve üç eğitim araştırma hastanesinin yoğun bakım üniteleri ile yatan hasta katlarında intravenöz tedavi uygulayan ve araştırmaya katılmayı kabul eden gönüllü 100 hemşire, 12 ebe, 4 acil tıp teknisyeni üzerinde yürütülmüştür. Araştırmada elde edilen verilere göre sağlık çalışanlarının aldıkları bilgi puan ortalaması 54.78 ± 11.74 olarak saptanmıştır. Ayrıca çalıştıkları bölüme, mesleki deneyim ve eğitim durumlarına göre aldıkları puanların istatistiksel

olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p > 0.05$).

Bu sayımızdaki üçüncü araştırma makalemiz **"Masa Başı Çalışanlarda Kardiyovasküler Hastalık Risk Faktörleri, Bilgi Düzeyleri ve Davranış Durumları"** olup Sayın Yılmaz ve Boylu tarafından gerçekleştirilmiştir. Tanımlayıcı ve ilişkisel tipte yürütülen bu çalışmaya, masa başında çalışan 250 kişi alınmıştır. Veriler Kardiyovasküler Hastalıklar Risk Faktörleri Bilgi Düzeyi (KAR-RIF-BD) Ölçeği kullanılarak elde edilmiştir. Elde edilen verilere göre erkeklerin %12.1'i, kadınların %5.9'u obezdir. Ayrıca bel çevresi ölçümlerine göre kadınların %35.3'ünün riskli, %25.5'inin yüksek riskli; erkeklerin %40.9'unun riskli, %27.3'ünün yüksek riskli olduğu belirlenmiştir. Yaşam biçimi davranışları ile antropometrik ölçümlerine göre KARRIF-BD puanlarının değişmediği saptanmıştır. Bu çalışma kardiyovasküler hastalıklar için risk faktörleri ve bunların önlenmesine ilişkin yapılması gereken programlara dikkat çekmesi açısından yararlıdır.

Dördüncü araştırma makalesi Sayın Sabancıoğulları, Yılmaz, Ar ve Çakmakçı tarafından tanımlayıcı olarak gerçekleştirilmiş olan **"Hemşirelik Öğrencilerinin Kadına Yönelik Şiddete ve Şiddette Mesleki Role İlişkin Tutumları, Benlik Saygıları ve Etkileyen Faktörler"**dir. Araştırmanın örneklemini 459 öğrenci hemşire oluşturmuş olup Şiddete İlişkin Tutum Ölçeği, Hemşirelerin Şiddette Mesleki Rollerine İlişkin Tutum Ölçeği ve Coopersmith Benlik Saygısı Envanteri ile veriler toplanmıştır. Elde edilen verilere göre öğrencilerin şiddete ilişkin tutum ölçeği genel puan ortalamasına (38.99 ± 10.77) göre şiddete karşı geleneksellikten uzak ve çağdaş bir görüşe eğilimli oldukları ve şiddete uğramış kadına karşı mesleki rollerine ilişkin (30.41 ± 8.03) hemşirenin bilgilendirici ve destekleyici rolünü benimsedikleri saptanmıştır. Benlik saygısı yüksek olan öğrencilerin şiddete karşı daha çağdaş bir tutum gösterdikleri, erkek, doğu ve güneydoğu anadolu bölgesinde ve köyde yaşayan, ekonomik durumu düşük olan öğrencilerin şiddete karşı daha fazla geleneksel yaklaşım gösterdiği belirlenmiştir. Bu çalışma öğrencilerin cinsiyet ayrımcılığı ve kadına karşı şiddet konusunda farkındalık yaratması açısından çok önemlidir.

Son araştırma makalemiz Sayın Kaya, Turan, Kamberova, Cenal, Kahraman ve Evren tarafından gerçekleştirilen **"Hemşirelik Öğrencilerinin Sanat Özelliklerine Göre İletişim Becerileri ve Sosyal Zeka Düzeyleri"**dir. Bir hemşirelik fakül-

tesinin toplam 613 öğrencisinden gelişigüzel örnekleme yöntemi ile seçilen 440 öğrenci üzerinde yürütülen bu çalışmada veriler İletişim Becerileri Envanteri (İBE) ve Tromso Ölçeği (TSZÖ) kullanılarak elde edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre; öğrencilerin İBE puan ortalamasının 167.25 ± 17.416 , İBE alt boyutları puan ortalamalarının ise davranışsalda 57.21 ± 6.07 , zihinselde 56.68 ± 6.39 , duygusalda 53.37 ± 6.61 ; TSZÖ puan ortalamasının 106.55 ± 15.42 , TSZÖ alt boyutları puan ortalamalarının ise Sosyal Bilgi Sürecinde (SBS) 38.87 ± 7.59 , Sosyal Beceride (SB) 29.86 ± 6.58 , Sosyal Farkındalıkta (SF) 37.80 ± 6.09 olduğu saptanmıştır. Ayrıca herhangi bir sanat dalı ile ilgilendiğini ifade eden öğrencilerden ($N=226$) işitsel sanatlar ile uğraştıklarını söyleyen öğrencilerin İBE TSZÖ puanlarının, işitsel sanatlarla uğraşmayan öğrencilerden anlamlı olarak yüksek olduğu, hemşirelik öğrencilerinin İBE toplam ve alt ölçek puanları ile TSZÖ toplam ve alt ölçek puanları arasında istatistiksel anlamlılık taşıyan ilişkilerin olduğu belirlenmiştir. Sosyal ve sanat etkinlikleri ile uğraşmanın, hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerileri üzerine olumlu etkilerini gösteren, hemşirelik müfredatlarında sanatsal derslerin yer alması gerekliliğini vurgulayan önemli bir çalışmadır.

Bu sayımızdaki kapak konusu **"Romatoid Artrit Ağrı ve Yorgunluğun Yönetiminde Aromaterapi ve Refleksolojinin Kullanımı"** olup, Sayın Metin ve Özdemir tarafından derlenmiştir. Romatoid Artrit Aromaterapi ve Refleksolojinin kullanımı konusuna ilişkin hemşirelerin sorumlulukları ile ilgili geniş bir kaynak vermesi açısından yararlı bir makaledir.

Son makalemiz sürekli eğitim başlığı altında verilmiş olan bir olgu sunumdur. Sayın Acar ve Yalın tarafından sunulmuş olan **"Trombotik Trombositopenik Purpura ve Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu"** başlıklıdır. Çalışmada, bakım gereksinimleri yaşam aktivitelerine dayalı hemşirelik modeli doğrultusunda gerçekleştirilen TTP tanısı almış bir olgu sunulmuş olup öğrenci ve hemşirelere yararlı olacağı kuşkusuzdur.

Bu sayımızın çıkmasında emek veren tüm hakemlere, yazarlara, dergimizin editör yardımcılara, sekreteryasına ve yayın kurulundaki arkadaşlarına teşekkürlerimle bir borç bilirim.

Gelecek sayılarımızda buluşmak üzere sevgilerimle.

Yard.Doç.Dr. Emine Türkmen